

ügyvédben ezek egyikét sem találók meg.

Az ügyvéd tudja a jogszabályokat, de — a legtöbb esetben — nem ismeri a jogviszony mögöt levő életviszonyt. A közigazgatásban pedig éppen a gazdasági, műszaki ismeretek, és főleg az emberek ismerete szükséges; ha ez meg van, közigazgatási jogvita, javítást igénylő helytelen intézkedés létre sem jön. A közigazgatásnak mindig mélyen kell gyökerét körmözezte földjébe eresztetni; hogy várjuk ezt az ügyvédtől, a ki városi ember letéve a falun merőben idegen, a falusi ember lelki világát, a mezőgazdaság ezer fortélyát nem ismeri, de nem is akarja megismerni!

Nincs meg azonban az ügyvéd lelki világában sem az a tartalom, a mely őt közigazgatási szolgálatra alkalmassá teszi.

A közigazgatás a merő tárgyilagosság, a közjó szolgálata; az ügyvéd, ezzel ellentétben, eddig a megtestesített subjektivitás volt, a ki kénytelen volt sokszor a közjó ellen fordult ügyfelének lelki világába beleszállni magát és mindent ebből a szempontból tekinteni. A közigazgatás a teljes önzetlenség, a mely szerzetesi szegénységre kárhoztatja szolgálót; a volt ügyvéd pedig egész eddigi élete a józan önzés felé vonja. A közigazgatás végül a legnehezebb lelki munkát: az állandó célkitűzést és a legnagyobb önfegyelmet feltételező parancsolást teszi szükségessé; az ügyvéd lelki világa ezzel ellentétben a mások által kitűzött célokhoz való alkalmazkodás és a hosszas mérlegelés megszokásának hatása alatt alakult ki. A közigazgatási tisztviselő a teszt öltött kollektív öntudat; az ügyvéd a teljes individualizmus embere.

Ilyen körülmények között — egyes kivételeket nem tekintve — az ügyvédek jó közigazgatási tisztviselő soha sem lesz.

A köztisztviselői pályán szükséges szakismereteket és lelki diszpozíciót — elsősorban önfegyelműt — nem is lehet egyes átlagembernek megszereznie; ehhez nemzedékek rendjének összemunkálása kell. A falu jövőbeli főnökei nem lehetnek tehát mások, mint a színmagyar, műveltségében a régi helyzetből kiemelkedett, tárgyszerűséggel és a falu lakosának bizalmát bíró lelkes jegyzői kar. Az ő kezükben megnyugvással láthatja mindenki a falu jövőjét; tőlük várhatjuk egyszersmind nemcsak a magyar közigazgatásnak, hanem a magyar középosztálynak is egészségesebb, gyakorlatiasabb szellemmel való telítését.

Ha az ügyvédek helyzete ma rossz, ez mindenestre szomorú. Ezzel a lehetőséggel azonban számolniok kellett akkor, mikor szabad pályára mentek és a háború előtt annak minden jó oldalát élvezték is. Nemzetünk jövőjének a faluban eldöntésre kerülő érdekei azonban mégis csak sokkal fontosabbak, mint hogy védelmüket az erre a feladatra merőben alkalmatlan ügyvédekre bizzuk csak azért, mert a kormány tagjai között hatalmas pártfogójuk van.

N.-o.

NAPIHIREK.

— **(A király Udinében.)** Bellunóból jelentik: A király január 30-án délután Udinébe utazott. Másnap reggel érkezett Udinébe s megszemlélte az Udine-Asano-Docimo-Livenza-tengerpart területén levő csapatokat és intézeteket. Tegnap, február 1-én Vittorio-Belluno területére utazott, onnan a Caderon keresztül Toblakba, majd vasuton Innsbrukba, a hol szombaton megnyitotta a császárivadások háborús kiállítását. Ő felségét mindenütt lelkesedéssel fogadták, olyan helységekből is, a melyeket meg sem szálltak csapataink.

— **(Magyar nemesség.)** A király, mint a hivatalos lap ma közli, a közélet terén szerzett érdemei elismerésül a magyar nemességet adományozta Troykó György tatai ügyvédnek cserfőli, Novotny Lajos budapesti gyakorló orvosnak pedig radwanci előnévvel.

— **(Cimadományozás.)** A király Smialowsky Tibor dr. belügyminiszteri segédtitkárnak a miniszteri titkár címet és jellegű adományozta.

— **(Eötvös József báró emlékezete.)** Kegyeletes ünnep keretében emlékeztek meg a Magyarországi Tanítók Eötvös-alapja Eötvös József báró halálának évfordulójáról a Ferenc József Tanítók-Ilaza dísztermében. Az emlékünnepeken Bárczy István polgármester elnökölt. A közönség sorában ott voltak: Nagy János államtitkár, Eötvös Loránd báró, Molnár Viktor nyug. államtitkár, Városgyula dr. tanácsos, Wolf Nándor miniszteri tanácsos, Mosdóssy Imre tanfelügyelő, Erdődi Béla főigazgató és még számosan. Bárczy István elnök megnyitotta az ünnepet, azután Gaál Mózes elmondta ünnepi beszédét Eötvös József báróról, Sajó Sándor,

a Kisfaludy-Társaság tagja nagy tetszés mellett szavalta el ezután alkalmi költeményét, a budapesti Lyra Daloskör pedig Eötvös Bucsuját énekelte el. A Szózatnál végződött az ünnep.

— **(Halász Sándor meghalt.)** Halász Sándor dr. miniszteri tanácsos, a magyar királyi postatakarékpénztár igazgatója, ma néhány heti betegség után ötvenkilenc éves korában meghalt. Halász is azok közé tartozott, a kik a mi sorainkból váltak ki, hogy nagy országos pozíciókat töltsenek be, nemzeti jelentőségű feladatokat vállaltanak azzal a körültekintéssel, leleménnyel, mindig óber lélekjelenléttel, a melyet újságírói pályájukról vittek el magukkal. Halász a postatakarékpénztárnak szentelte nagy tehetségét, gazdasági tudását, szervező erejét, ennek szolgálatában kezdte 1885-ben, az intézet alapításakor és a ranglétra fokait szokottnál gyorsasággal megjárva, fölemelkedett 1907-ben az élére. Ott is irányította, új eszmékkel gazdagította maradt a magyar pénzforgalom e jelentős és népszerű tényezőjének. De hivatala rengeteg teendői között sem tagadta meg multját: mindig elevennek érezte a kapcsolatot, a mely régi kollegáihoz csatolta, haláláig tagja volt a Hírlapírók Nyugdíjintézete választmányának és tette, tanácsal támogatta ezt a humanus intézményt, a melynek már alapítói között szerepelt. Alapítója és alelnöke volt a Magyar Közgazdasági Társaságnak is, a melynek folyóirata számos nagybecsű tanulmányát közölte. Tudományos munkásságát a Magyar Tudományos Akadémia is pályakoszorúval tüntette ki. A közpályán számos kitüntetés érte: nemességet, nagyrendjeleket kapott, de Halász mindvégig megmaradt öntudatos munkásnak, a ki rang és külső dísz meg nem szédíthetett. Végtelenül kedves modoru, előzékeny, jóindulatu ember volt és egészben szerencsés is: gyönyörű családi életet élt, megértte, hogy egyik nagytehetségű fia elnyerte a király gyűrűjét, a távollátók tisztelték, a kik közelebbről ismerték, szerették. Emlékét a jókat és kiválókat megillető kegyelet fogja megőrizni. Temetése hétfőn délután negyedtől órákor lesz a postatakarékpénztár hold-utcai paizsajtól.

— **(Új egyetemi magántanár.)** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Péter Ignác dr., Stefánia-gyermekkorházi rendelőorvosnak a budapesti tudományegyetem orvostudományi karán a „csecsemőkori megbetegedések, különös tekintettel az újszülöttek megbetegedéseire” tárgykörből egyetemi magántanárként képesítést jóváhagyóan tudomásul vette és őt e minőségben megerősítette.

— **(A Katolikus Középiskolai Tanáregyesület)** az évi közgyűlést a háborús viszonyok miatt csak az igazgatótanács ülésének keretében tartotta meg ma délelőtti Szőlőgyémány Ferenc elnöklésével a Szent István-Társulat termében. A gyűlésen megjelent Mátlay Gusztáv Károly gróf erdélyi püspök, Erdődi Béla dr., Fest Aladár, Mány Engelbert dr., Dsida Ottó dr. és Vízota Gyula dr. főigazgatók, valamint a vidéki és fővárosi tanárság sok tagja. A gyűlést az elnök nyitotta meg. A középiskola helyzetéről szólott a katolikus autonómia keretében. Mintaut az erdélyi katolikus státus középiskoláinak szervezetét tekintve, azzal a különbséggel, hogy felügyelet és ellenőrzés dolgában a tanári szakértelemnek megfelelő hatáskört önmagáért biztosítani. Ezután Bartha József dr. titkár az egyesület elmúlt évi működéséről számolt be. A pénztári jelentés után különféle indítványokat vitattak meg.

— **(A kereskedelmi miniszter a vasutasok fegyelméről.)** A Mozdonyvezetők Országos Szövetségének mintegy kétszázhusz tagja jelent meg Császár Gyula elnök és Komlóssy Gyula dr. jogügyi titkár vezetésével Sztéryi kereskedelmi miniszternél, a kinek előadták különféle kívánságaikat. A miniszter minden tekintetben előzékeny és megnyugtató választ adott és beszédét így fejezte be:

A mikor biztosítom önöket, hogy az ő felsége által rám bízott személyzet érdekeit mindenkor szem előtt tartom, ki kell jelentenem, hogy vállaltam olyan feladatot is, a melyet minden körülmények között, minden ellentétes áramlattal szemben meg fogok védeni. És ez a fejeletem fontartása, az intézet zavartalan működésének a biztosítása. (Főkiáltások: Mi is meg akarjuk védeni!) E főkevéseimben — és ezt hangsúlyozom — számítok a mozdonyvezetői kar támogatására. (Élénk tetszés.) A felforgató tendenciákat csirgájában ki kell irtani. Nem tűröm meg azokat az államvasuti személyzet kebelében. Elmevünk a személyzet érdekében a lehető legmesszebbmenő határig, a meddig más érdekek sérelme nélkül csak el lehet menni. de bontó tendenciákat önknek sem szabad az ország érdekében megengedni. A mikor az egyik oldalon megteszünk mindent, a mi a mozdonyvezetői kar és állatában a vasuti személyzet érdekében szükséges,

a másik oldalon föltétlen fejeletmet követelünk. Remélem, hogy ebben a mozdonyvezetői karra föltétlenül számíthatok. (Élénk tetszés és éljenzés.)

Komlóssy Gyula dr. biztosította a minisztert ezután, hogy a mozdonyvezetői karban soha destruktív tendenciák nem fognak gyökeret verni.

— **(Az „Esztergom és Vidéke” negyven-éves.)** Esztergom városának helyilapja, az Esztergom és Vidéke, a mely mindig a legbecsületesebben dolgozott a primási város érdekében, a minap lett negyvenéves. Kőrösy László dr. a lapnak meg-alapítója, most pedig főmunkatársa erre az évfordulóra megírta a jubiláló újság történetét. Ez a történet, a melyet írta szerényen hírlapíródalomtörténeti vázlatnak nevez, teljes képét adja nemcsak az újság fejlődésének, egész munkájának, hanem egy-szeresre Esztergom város negyven év történetét, társadalmi életének egyes mozzanatait is előénk tárja. Az Esztergom és Vidéke negyven éven át sikerrel folytatott előadásos munkája elismerést érdemel.

— **(Házasság.)** Klinger Pál tartalékos tüzérhadnagy, Klinger Lipót és felesége született Dick Aranka fia eljegyezte Alberti Klárát, Alberti (Abel) Imre és felesége született Láng Franciska leányát.

Schwartz Manó Budapestről és Örvény Kun Ignác születtől Almann Mariela Kisvárdáról január 29-én házasságot kötöttek.

Krausz Jenő eljegyezte Brauer Bertust.

— **(Győr a csehek ellen.)** Győrből jelentik: Bónóczy Gyula dr. főorvos nemrég az állandó választmány előindítványt terjesztett, a mely azt javasolta, tiltakozzék a közgyűlés a csehek támadásai ellen és kérje meg a kormányt, utasítsa ki az ország területéről az ellenséges érzelmű cseheket, tegyen erősebb politikai intézkedéseket és gyakoroljon szigorú ellenőrzést a kormány által támogatott gyűrakban. Az állandó választmány elfogadta ezt az indítványt, a melyet tegnap vitatott meg Győr városának közgyűlése. Az indítványt előbb Bónóczy Gyula dr. okolta meg. Főszólaszában hangoztatta, hogy Győrből a gyűrakban magyar munkásokat bocsátanak el, hogy helyettük cseheket alkalmazzanak. Több főszólaszás után a közgyűlés elhatározta, hogy a kormányhoz fölróratot intéz, a melyben arra kéri, hasson oda, hogy a megköteendő kereskedelmi szerződésben legyenek biztosítékok a cseh bankok felügyeltére vonatkozóan. Höfer Vilmos dr. főjegyző előterjesztésére a közgyűlés megbízta a polgármestert, az iparfelügyelőt és az iparkamarai titkárt, tartassanak szigorú vizsgálatot a guéri guárkban és az adatokat bocsássák a kormány rendelkezésére további intézkedés végett.

— **(Fővárosi tanárok mozgalma.)** A fővárosi középiskolai tanárok ma délelőtti népes értekezletet tartottak a vas-utcai felsőkereskedelmi iskola helyiségében Horváth Cirill igazgató elnöklésével. Az értekezleten a tanárok gazdasági helyzetük javításáról tárgyaltak és Fáber Oszkár és Czukor József dr. együttes indítványa alapján elhatározták, hogy a Városi Alkalmazottak Országos Szövetségébe lépnek be mint külön szakosztály és ennek keretén belül küzdenek érdekeikért. A jelenlevő felsőkereskedelmi iskolai tanárok az indítványt elfogadták, míg a városi középiskolai tanárok e kérdésben nem döntöttek.

— **(Kitüntetés a rendőrségen.)** A király a háború tartama alatt teljesített burgó szolgálataik elismerésül Markotich Ince főkapitányhelyettesnek, Bónis István és Schreiber Emil rendőrfőtanácsosoknak, Eperjessy Károly, Stehlovits Ferenc, Károlyi M. Béla, Andrács Károly, Kacégya Béla, Szentkirályi Béla, Dorány Henrik dr. rendőrtanácsosoknak, Lipter Gyula dr., Tihanyi Mór dr., Reisz Aladár dr., Nagy Kálmán dr., Schürger Adolf dr. rendőrorvosoknak, Köcsge Imre dr. rendőrségi főszakmunkásnak, Becker Ádám, Grösch Sándor, Illek Aladár, Szalay Jenő, Laky Lajos dr. kerületi kapitányoknak a II. osztályú, Fusching Antal rendőrfelügyelőnek, Pirkner Imre, Laky Elemér, Bottko Sándor dr. rendőrfelügyelőknak, Redő József dr., Bartha György dr., Reisz Rezső dr., Könyves Zoltán dr. rendőrségi főfelügyelőknak, Cseh Ödön, Jánosy Béla rendőrfelügyelőknak, Tipula Julia, Fajthorvász Hedvig rendőrségi telefonkezelőknak, Enyedy László, Emes György, Kerközy Sándor, Tulos József, Hoch Árpád, Andrács Dénes, Nagy Ignác, Felekatein Altonz, Antal Ferenc, Lipóth Károly, Hergel Sándor, Bonyorcsy Károly detektíveknek a III. oszt., Hölcz József rendőrmesternak, Hajda István, Szabó T. Ferenc, Kajár József rendőrellenőröknek és Böcs János, Fűrész József, György Márton, Horváth Gyula, Ácsffy István, Dobos Antal, Ember József, Havangó Sándor, Mikola Mihály, Szakonyi Gábor, Peké István rendőröknek a IV. osztályú polgári hadi érdemkeresztet adományozta.

— **(A hadbavonult egyetemi hallgatók tanulmánya.)** A hadvédelmi miniszter rendelkezése szerint augusztus végéig a hadbavonult egyetemi hallgatók, a mennyiben szolgálati viszonyuk megengedi, alsóbb parancsnokságai engedelmével vizsgálataik (szigorlataik) letétele végett turnusonként négy heti szabadsággal kaphatnak és hogy már a háború alatt is legalább egy félévet hallgathassanak, turnusonként tízenként hétre annak a főiskolának a székhelyére szabadságolják őket, a mely főiskolában a fel-